

EVROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

NADZORI ORGAN EFTA

PRIPOROČILO NADZORNEGA ORGANA EFTA

št. 65/04/COL

z dne 31. marca 2004

o usklajenem programu za uradni nadzor krme za leto 2004

NADZORNI ORGAN EFTA –

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 109 ter Protokola 1 k Sporazumu,

ob upoštevanju Sporazuma med državami EFTE o ustanovitvi Nadzornega organa in Sodišča in zlasti člena 5(2)(b) ter Protokola 1 k Sporazumu,

ob upoštevanju akta iz točke 31a poglavja II Priloge I k Sporazumu EGP (Direktiva Sveta 95/53/ES z dne 25. oktobra 1995 o določitvi načel izvajanja uradnega nadzora na področju prehrane živali)⁽¹⁾, kakor je bil spremenjen in usklajen s Sporazumom EGP s Protokolom 1 k Sporazumu, in zlasti člena 22(3) Sporazuma,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Za dobro delovanje Evropskega gospodarskega prostora je treba pripraviti usklajene programe za nadzor hrane v EGP, da bi države EGP izboljšale usklajeno izvajanje uradnega nadzora.

⁽¹⁾ UL L 265, 8.11.1995, str. 17. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2001/46/ES (UL L 234, 1.9.2001, str. 55).

(2) Taki programi bi se morali osredotočiti na skladnost z ustrežno zakonodajo, veljavno po sporazumu EGP, ter na varovanje zdravja ljudi in živali.

(3) Rezultati sočasnega izvajanja nacionalnih programov in usklajenih programov lahko zagotovijo informacije in izkušnje, na katerih bi lahko temeljile prihodnje dejavnosti nadzora in zakonodaja.

(4) Čeprav akt iz točke 33 poglavja II Priloge I k Sporazumu EGP (Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/32/ES z dne 7. maja 2002 o nezaželenih snoveh v živalski krmi)⁽²⁾ določa najvišjo vsebnost aflatoksina B₁ v krmi, po Sporazumu EGP za druge mikotoksine, kot so ohratoksini A, zearalenon, deoksinivalenol in fumonizini, ni veljavne zakonodaje. Zbiranje informacij o prisotnosti teh mikotoksinov z naključnim vzorčenjem bi lahko zagotovilo koristne podatke za oceno stanja, da bi služila razvoju zakonodaje. Nadalje, določena posamična krmila, kot so žita in oljnice, so zaradi žetve, skladiščenja in prevoza še posebej izpostavljena okužbi z mikotoksinom. Ker se koncentracija mikotoksina spreminja iz leta v leto, je za vse navedene mikotoksine treba zbrati podatke zaporednih let.

(5) Predhodni pregledi na prisotnost antibiotikov in kokci-diostatikov v določeni krmi, kjer te sestavine niso dovoljene, so pokazali, da se takšne kršitve še vedno dogajajo. Pogostost takih rezultatov in občutljivost te zadeve upravičujeta nadaljevanje preverjanja.

⁽²⁾ UL L 140, 30.5.2002, str. 10. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2005/8/ES (UL L 27, 29.1.2005, str. 44).

- (6) Sodelovanje Norveške in Islandije v teh programih znotraj področja uporabe Priloge II tega priporočila o sestavinah, ki niso dovoljene kot krmni dodatek, je treba oceniti glede na njuna odstopanja iz poglavja II Priloge I k Sporazumu EGP.
- (7) Pomembno je zagotoviti, da se omejitve uporabe posamičnih krmil živalskega izvora v krmi, kot je določeno v ustreznih zakonodaji EGP, dejansko izvajajo.
- (8) Primer okužbe krmne in prehranjevalne verige z medroksiprogesteron acetatom (MPA) je poudaril pomen izbire preskrbe za varnost krme. Nekatere sestavine krme so stranski proizvodi agroživilske industrije, drugih industrij ali pridobivanja mineralnih surovin. Izvor posamičnih krmil industrijskega porekla in uporabljeni postopki predelave imajo lahko poseben pomen za varnost proizvodov. Zato morajo pristojni organi tudi upoštevati te vidike pri izvajanju pregledov.
- (9) Ukrepi, določeni s tem priporočilom, so v skladu z mnenjem Odbora EFTA za rastlinsko in živalsko krmo, ki pomaga Nadzornemu organu EFTA –
- PRIPOROČA DRŽAVAM EFTE, DA:
1. V letu 2004 izvajajo usklajene programe nadzora in preveritve:
- (a) koncentracijo mikotoksinov (aflatoksina B₁, ohratoksina A, zearalenona, deoksinivalenola in fumonizinov) v krmi in navedejo metode analize; metoda vzorčenja mora vsebovati naključno in tudi ciljno vzorčenje; pri ciljnem vzorčenju morajo biti vzorci posamična krmila, ki domnevno vsebujejo visoko koncentracijo mikotoksinov, kot so žitna zrna, oljna semena in plodovi, izdelki iz njih in stranski proizvodi, ter posamična krmila, skladiščena za daljši čas ali prevažana po morju na dolge razdalje; rezultate pregledov je treba sporočiti z uporabo modela iz Priloge I;
- (b) določene zdravilne učinkovine, ki so ali niso dovoljene kot krmni dodatek za določene živalske vrste in kategorije, v nemediciranih premiksah in krmnih mešanicah, v katerih te zdravilne učinkovine niso dovoljene; pregled se mora osredotočiti na te zdravilne učinkovine v premiksah in krmnih mešanicah, kadar pristojni organi menijo, da obstaja velika verjetnost za ugotovitev nepravilnosti; rezultate je treba sporočiti z uporabo modela iz Priloge II;
- (c) izvajanje omejitev pri proizvodnji in uporabi posamičnih krmil živalskega izvora, določeno v Prilogi III;
- (d) postopke, ki jih izvajajo proizvajalci krmnih mešanic, da bi izbrali in ocenili njihovo dobavo posamičnih krmil industrijskega izvora ter zagotovili kakovost in varnost teh sestavin, kot je določeno v Prilogi IV.
2. Vključijo rezultate usklajenih programov nadzora, opredeljenih v odstavku 1 v ločenem poglavju letnega poročila o inšpekcijskih nadzornih dejavnostih, ki jih je treba poslati Nadzornemu organu EFTA do 1. aprila 2005, v skladu s členom 22(2) Direktive 95/53/ES in najnovejšo različico usklajenega modela poročanja.

V Bruslju, 31. marca 2004

Za Nadzorni organ EFTA

Bernd HAMMERMAN
Član kolegija

Niels FENGER
Direktor

PRILOGA I

Koncentracija določenih mikotoksinov (aflatoksin B₁, ohratoksin A, zearalenon, deoksinivalenol, fumonizini) v krmi

Posamezni rezultati vseh testiranih vzorcev; model poročanja je naveden v odstavku 1(a)

Krma		Vzorčenje (naključno ali ciljno)	Tip in koncentracija mikotoksinov (µg/kg glede na krmo z 12-odstotnim deležem vlage)				
Vrsta	Država porekla		Aflatoksin B ₁	Ohratoksin A	Zearalenon	Deoksiniva- lenol	Fumonizini ^(e)

^(e) Koncentracija fumonizinov vsebuje vsoto fumonizinov B₁, B₂ in B₃.

Pristojni organi morajo navesti tudi:

- ukrepe, sprejete v primeru prekoračitve mejnih vrednosti aflatoksina B₁;
- uporabljene metode analize;
- meje zaznavnosti.

PRILOGA II

Prisotnost določenih snovi, ki niso dovoljene kot krmni dodatek

Določeni antibiotiki, kokcidiostatiki in druge snovi so dovoljeni kot dodatki v premiksah in krmnih mešanica za določene vrste in kategorije živali, če tako določa akt iz točke 1, poglavja II, Priloge I Sporazuma EGP (Direktiva Sveta 70/524/EGS z dne 23. novembra 1970 o dodatkih v krmi) ⁽¹⁾.

Prisotnost nedovoljenih snovi v krmi velja za kršitev.

Snovi, ki jih je treba nadzorovati, se izberejo med naslednjimi:

1. snovi, ki so dovoljene kot krmni dodatek le za določene živalske vrste ali kategorije:

avilamicin	natrijev monenzin
dekokvinat	narazin
diklazuril	narazin – nikarbazin
flavofosfolipol	robenidin hidroklorid
halofuginon hidrobromid	natrijev salinomicin
lasalocid A natrij	natrijev semduramicin
alfa amonijev maduramicin	

2. snovi, ki niso več dovoljene kot krmni dodatek:

amprolij	nikarbazin
amprol/etopabat	nifursol
arprinocid	olakvindoks
avoparcin	ronidazol
karbadoks	spiramicin
dimetridazol	tetraciklin
dinitolmid	tilozin fosfat
ipronidazol	virginiamicin
metiklorpindol	čink bacitracin
metiklorpindol/metilben zokvat	druge antimikrobske snovi

3. snovi, ki niso bile nikoli dovoljene kot krmni dodatek:

druge snovi

Posamezni rezultati vseh vzorcev, ki ne izpolnjujejo zahtev; model poročanja, kot je naveden v odstavku 1(b)

Vrsta krme (živalska vrsta in kategorija)	Odkrita snov	Ugotovljena raven	Razlog za kršitev ^(*)	Sprejeti ukrep

^(*) Razlog za prisotnost nedovoljenih snovi v krmi, kot je bilo ugotovljeno po preiskavi, ki so jo izvedli pristojni organi.

⁽¹⁾ UL L 270, 14.12.1970, str. 1.

Pristojni organi morajo navesti tudi:

- skupno število testiranih vzorcev;
 - imena pregledanih snovi;
 - uporabljene metode analize;
 - meje zaznavnosti.
-

PRILOGA III

Omejitve proizvodnje in uporabe posamičnih krmil živalskega izvora

Brez vpliva na člene 3 do 13 in člena 15 Direktive 95/53/ES morajo države EFTE v letu 2004 izvesti usklajene programe nadzora, da ugotovijo, ali so bile izpolnjene omejitve proizvodnje in uporabe posamičnih krmil živalskega izvora.

Države EFTE morajo, zlasti da zagotovijo uspešno izvajati prepovedi krmljenja nekaterih živali s predelanimi živalskimi beljakovinami, kot je določeno v Prilogi IV akta iz točk 7, 1, 12 poglavja I Priloge I k Sporazumu EGP (Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij⁽¹⁾), izvajati posebne programe nadzora na podlagi ciljnih nadzorov. V skladu s členom 4 Direktive 95/53/ES mora ta nadzorni program temeljiti na strategiji tveganja, v katero so vključene vse stopnje proizvodnje in vse vrste tovarniških prostorov, kjer krmo proizvajajo, nakladajo in uporabljajo. Države EFTE morajo posvečati posebno pozornost opredelitvi meril, ki jih je mogoče povezati s tveganjem. Ponder vsakega merila mora biti sorazmeren s tveganjem. Pogostost nadzora in število analiziranih vzorcev v tovarniških prostorih morata biti povezana z vsoto ponderjev, dodeljenih tem tovarniškim prostorom.

Naslednji okvirni tovarniški prostori in merila morajo biti upoštevani pri pripravi nadzornih programov:

Tovarniški prostori	Merila	Ponder
Obrati za proizvodnjo krme	<ul style="list-style-type: none"> — Obrati za proizvodnjo krme z dvojno proizvodno linijo, ki proizvajajo krmno mešanico za prežvekovalce in krmno mešanico za neprežvekovalce, ki vsebujeta nedovoljene predelane živalske beljakovine. — Obrati za proizvodnjo krme, za katere so že ugotovili kršitve ali zanje obstaja tak sum. — Obrati za proizvodnjo krme z veliko količino uvožene krme, ki vsebuje mnogo beljakovin, kot so ribja moka, sojina moka, moka iz koruznega glutena in beljakovinski koncentrati. — Obrati za proizvodnjo krme z veliko proizvodnjo krmne mešanice. — Nevarnost navzkrižnega onesnaženja, ki je posledica notranjih operativnih postopkov (uporaba silosov, nadzor učinkovitega ločevanja linij, nadzor sestavin, notranji laboratorij, postopki vzorčenja itd.). 	
Mejne kontrolne točke in druge točke vstopa v EGP	<ul style="list-style-type: none"> — Velike/majhne količine uvožene krme. — Krma, ki vsebuje veliko količino beljakovin. 	
Kmetije	<ul style="list-style-type: none"> — Domači mešalniki, ki uporabljajo nedovoljene predelane živalske beljakovine. — Kmetije, kjer redijo prežvekovalce in druge vrste (nevarnost navzkrižnega krmljenja). — Kmetije, ki kupujejo krmo v razsutem stanju. 	
Trgovci	<ul style="list-style-type: none"> — Skladišča in vmesna skladišča krme, ki vsebuje veliko količino beljakovin. — Trgovanje z veliko količino krme v razsutem stanju. — Trgovci s krmnimi mešanicami, proizvedenimi v tujini. 	
Premični mešalniki	<ul style="list-style-type: none"> — Mešalniki, ki proizvajajo za prežvekovalce in neprežvekovalce. — Mešalniki, za katere so že ugotovili kršitve ali zanje obstaja tak sum. — Mešalniki za pripravo krme z veliko vsebnostjo beljakovin. — Mešalniki z visoko proizvodnjo krme. — Veliko število oskrbovanih kmetij, vključno s kmetijami, kjer redijo prežvekovalce. 	
Prevozna sredstva	<ul style="list-style-type: none"> — Prevozna sredstva za prevažanje predelanih živalskih beljakovin in krme. — Prevozna sredstva, za katera so že ugotovili kršitve ali zanje obstaja tak sum. 	

⁽¹⁾ UL L 147, 31.5.2001, str. 1.

Druga možnost za te okvirne tovarniške prostore in merila je, da lahko države EFTE pred 30. aprilom 2004 pošljejo lastno oceno Nadzornemu organu EFTA.

Vzorčenje mora biti usmerjeno na serije ali primere, kjer je možnost navzkrižne okužbe s prepovedanimi predelanimi beljakovinami najverjetnejša (prva serija po prevozu krme, ki vsebuje živalske beljakovine, prepovedane v tej seriji; tehnične težave ali menjava proizvodnih linij; spremembe v skladiščih ali silosih za snovi v razsutem stanju).

Najmanjše število inšpekcijskih nadzorov na leto v državi EFTE naj bi bilo 10 na 100 000 ton proizvedene krmne mešanice. Najmanjše število uradnih vzorcev na leto v državi EFTE naj bi bilo 20 na 100 000 ton proizvedene krmne mešanice. Do odobritve alternativnih metod je treba za analizo vzorcev uporabiti mikroskopsko identifikacijo in ocenjevanje, kot je to opisano v Direktivi Komisije 98/88/ES z dne 13. novembra 1998 o določitvi smernic za mikroskopsko identifikacijo in oceno sestavin živalskega izvora za uradni nadzor krme⁽¹⁾. Vsaka prisotnost prepovedanih vsebin živalskega izvora v krmi se obravnava kot kršitev prepovedi krmjenja.

Rezultate programov nadzora je treba sporočiti Nadzornemu organu EFTA v naslednjih oblikah:

Povzetek pregledov, ki zadevajo omejitve krmil živalskega izvora (krmljenje z nedovoljenimi predelanimi živalskimi beljakovinami)

A. Dokumentirani inšpekcijski nadzori

Faza	Število inšpekcijskih nadzorov, ki zajemajo preglede prisotnosti predelanih živalskih beljakovin	Število kršitev, ugotovljenih bolj na podlagi preverjanja listin itd. kot pa z opravljenimi preskusi v laboratoriju
Uvoz posamičnih krmil		
Skladiščenje posamičnih krmil		
Obrati za proizvodnjo krme		
Domači mešalniki/premični mešalniki		
Posredniki za krmo		
Prevozna sredstva		
Kmetije, kjer redijo neprežvekovalce		
Kmetije, kjer redijo prežvekovalce		
Drugo:		

B. Vzorčenje in testiranje posamičnih krmil in krmnih mešanic na predelane živalske beljakovine

Tovarniški prostori	Število uradnih vzorcev, testiranih na predelane živalske beljakovine		Število vzorcev, ki ne izpolnjujejo zahtev						
			Prisotnost predelanih živalskih beljakovin iz kopenskih živali			Prisotnost predelanih živalskih beljakovin iz rib			
	Posamična krmila	Krmne mešanice		Posamična krmila	Krmne mešanice		Posamična krmila	Krmne mešanice	
za prežvekovalce		za neprežvekovalce	za prežvekovalce		za neprežvekovalce	za prežvekovalce		za neprežvekovalce	
Pri uvozu									
Obrati za proizvodnjo krme									
Posredniki/skladiščenje									
Prevozna sredstva									
Domači mešalniki/premični mešalniki									
Na kmetiji									
Drugo:									

⁽¹⁾ UL L 318, 27.11.1998, str. 45.

C. Povzetek nedovoljenih predelanih živalskih beljakovin, najdenih v vzorcih krme, ki je namenjena prežvekovalcem

	Mesec vzorčenja	Tip, stopnja in izvor okužbe	Uporabljene sankcije (ali drugi ukrepi)
1			
2			
3			
4			
5			
...			

Poleg tega bi morale države EFTE analizirati maščobe in rastlinska olja, namenjena za krmo, na navzočnost sledi kosti, ter vključiti rezultate teh analiz v poročilo iz odstavka 2 tega priporočila.

—

PRILOGA IV

Postopki za izbiro in ocenitev dobave posamičnih krmil industrijskega izvora

Pristojni organi morajo označiti in na kratko opisati postopke, ki jih opravljajo proizvajalci krmnih mešanic, da bi tako izbrali in ocenili dobavo posamičnih krmil industrijskega izvora. Nekateri postopki se lahko nanašajo na predhodno ugotovitev značilnosti ali zahtev za proizvod, ki ga je treba dobaviti, ali za dobavitelje. Drugi postopki se lahko nanašajo na lastne preglede za preverjanje skladnosti z določenimi parametri, ki jih izvajajo proizvajalci krmnih mešanic ob prejemu dobav.

Za vsak identificirani postopek (postopek izbire in ocene dobav) morajo pristojni organi določiti prednosti in slabosti uporabe postopka glede na varnost krme. Končno morajo za vsak postopek oceniti, ali je ob upoštevanju možnih tveganj sprejemljiv, nezadosten ali nesprejemljiv za zagotavljanje varnosti krme, in navesti razloge, ki so jih pripeljali do tega zaključka.

Vrednotenje postopkov

Postopek (kratak opis, vključno z merili sprejema/zavrnitve posamičnih krmil)	Prednosti	Slabosti	Ocena sprejemljivosti postopkov